

**Protocol privind agricultura și dezvoltarea rurală durabilă la
Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a
Carpaților încheiată la
Kiev în 22 mai 2003**

PĂRȚILE PREZENTULUI PROTOCOL

- ÎN CONFORMITATE cu sarcinile lor, care decurg din Convenția-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților, denumită în continuare „Convenția Carpatică” (Kiev, 2003), de a urmări o politicăcomprehensivă și de a coopera pentru protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților;
- CONȘTIENȚE de importanța agriculturii și dezvoltării rurale pentru zona carpatică din punct de vedere economic, al aspectelor sociale, al mediului și al patrimoniului natural și cultural;
- CONȘTIENȚE de diferitele resurse naturale locale din țările carpatice, de realitățile lor rurale și de specificitatea și diversitatea practicilor lor agricole;
- AVÂND CA SCOP promovarea măsurilor și programelor care folosesc potențialul zonelor agricole și rurale pentru a reduce sărăcia rurală, a oferi și diversifica veniturile populației locale, a susține viabilitatea regiunilor rurale și a îmbunătăți calitatea vieții pentru a atrage oamenii să trăiască și să producă utilizând resurse regenerabile locale în zona montană;
- ÎN CONFORMITATE cu prevederile Convenției Carpatică, cum ar fi articolul 7 privind agricultura durabilă și gestionarea pădurilor, articolul 4 privind conservarea și utilizarea durabilă a diversității biologice și peisagistice, precum și articolul 11 privind patrimoniul cultural și cunoștințele tradiționale;
- LUÂND ÎN CONSIDERARE obiectivele de realizare a securității alimentare, îmbunătățire a nutriției și promovare a unei agriculturi durabile a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) pentru perioada 2015-2030;
- RECUNOSCÂND eforturile și realizările din cadrul Consiliului Europei efectuate cu scopul de a sprijini zonele rurale socio-economice viabile și de a menține activitățile agricole prin măsuri în cadrul politicii de coeziune și măsurilor specifice de agro-mediul ale Uniunii Europene, precum și plăți compensatorii pentru agricultură în zonele montane;
- AVÂND CA SCOP să contribuie la o punere în aplicare mai eficientă a instrumentelor juridice existente, precum și să instituie programe internaționale;
- LUÂND ÎN CONSIDERARE faptul că eforturile de a sprijini și de a menține dezvoltarea durabilă în sectorul agricol, cu o abordare integratoare în zonele rurale din Carpați, nu poate fi realizat pe cont propriu de către o singură țară și necesită o cooperare interregională și transnațională;
- CONȘTIENȚE de provocările legate de efectele schimbărilor climatice, cum ar fi modificări ale frecvenței și severității secetei, inundațiilor, fenomenelor meteorologice extreme, precum și reducerea nivelului de securitate alimentară și a resurselor de apă;
- RECUNOSCÂND nevoile și interesele agricultorilor din zonele montane și specificitatea agrobusiness-ului și a mijloacelor de trai în aceste zone;
- CONȘTIENȚE de numeroasele amenințări provenind din impactul schimbărilor globale, inclusiv creșterea sau consolidarea barierelor existente pentru prelucrarea și comercializarea produselor tipice pe piețele globale;
- RECUNOSCÂND diversitatea practicilor agricole între și în țările carpatice;
- CONȘTIENȚE de importanța economică, ecologică și socială a păstoritului rumegătoarelor și a menținerii și îmbunătățirii pășunilor și pajiștilor montane;
- RECUNOSCÂND rolul potențial al agriculturii asupra prevenirii eroziunii și a degradării solului, precum și contribuția la gestionarea riscurilor și rolul său în păstrarea calității și cantității rezervoarelor de ape subterane și de suprafață;

- CONȘTIENȚE de caracterul comun al provocărilor actuale și viitoare pentru activitățile și practicile agricole, precum și pentru zonele rurale, și de valoarea adăugată a cooperării transfrontaliere în schimbul de experiențe la nivelul Carpaților pentru accesarea piețelor mondiale de alimente;
- CONȘTIENȚE de importanța evitării depopulării umane și abandonării agriculturii de către tinerele generații de agricultori de munte;
- AVÂND CA SCOP să coopereze în dezvoltarea durabilă a agriculturii și a zonelor rurale pe bază de resurse locale, pentru a proteja practicile, cunoașterea și speciile tradiționale, în vederea protejării peisajelor culturale, precum și a îmbunătățirii și promovării progresului economic durabil;
- ACCENTUÂND și SUBLINIIND importanța învățării pe tot parcursul vieții în toate domeniile de activitate ca o condiție prealabilă faptului că toți oamenii implicați să fie capabili să contribuie la dezvoltarea durabilă și un viitor mai bun

AU CONVENIT URMĂTOARELE:

Capitolul I

Obiective, domeniul geografic de aplicare și definiții

Articolul 1

Obiective și principii

1. În conformitate cu articolul 7 din Convenția Carpatică, obiectivul Protocolului privind agricultura durabilă și dezvoltarea rurală (denumit în continuare „Protocolul”) este acela de a menține gestionarea terenului, cultivat în mod tradițional într-o manieră durabilă, aducând beneficii generațiilor prezente și viitoare.
2. Pentru a atinge obiectivul de mai sus, Părțile își vor armoniza și coordona eforturile pentru gestionarea integrată a resurselor funciare, consolidând integrarea preocupărilor legate de mediu în politicile agricole, îmbunătățind în același timp calitatea vieții, consolidarea economiilor și comunităților locale, precum și conservarea valorilor naturale și a moștenirii culturale;
3. Prin urmare, Părțile vor coopera în special pentru:
 - a) Elaborarea sau modificarea și punerea în aplicare a strategiilor specifice locale de dezvoltare rurală caracterizate printr-o abordare integrată, inclusivă și holistică, luând în considerare condițiile specifice ale munților și dealurilor;
 - b) Asigurarea și realizarea unor politici comune de promovare a potențialului endogen de dezvoltare agricolă și rurală în zonele defavorizate;
 - c) Dezvoltarea și conceperea unor politici și instrumente agricole care integrează preocupările legate de mediu;
 - d) Promovarea practicilor durabile și extinse de agro-mediu, a practicilor de gestionare a resurselor terenurilor și a producției ecologice pentru protejarea diversității biologice și tradiționale a peisajului cultural, precum și a habitatelor naturale și semi-naturale, inclusiv pajiști și zone protejate;
 - e) Promovarea conservării și utilizării durabile a resurselor genetice, a raselor locale de animale domestice, a soiurilor de plante cultivate și a plantelor sălbatice;
 - f) Stabilirea de bănci de gene pentru soiuri locale, precum și pentru promovarea propagării și cultivării acestor soiuri;
 - g) Implementarea de măsuri pentru conservarea și promovarea practicilor agricole tradiționale și a cunoștințelor tradiționale legate de punerea lor în aplicare;
 - h) Sprijinirea producătorilor agricoli locali, în scopul de a dezvolta lanțuri scurte de aprovizionare cu alimente, care stimulează economia locală și creșterea capacității de absorbție a regiunii;
 - i) Promovarea producției ecologice, a piețelor locale ale fermierilor, a producătorilor de produse alimentare artisanale, a agriculturii sprijinite de comunitate și a altor forme de producție alimentară durabilă la scară mică;
 - j) Îmbunătățirea conservării arhitecturii, infrastructurii și a artei și produselor de artizanat rurale tradiționale, inclusiv realizarea de inventare regionale ale acestora;
 - k) Promovarea diversificării mijloacelor de existență în zonele rurale, în special prin legătura dintre agricultură și turism, precum și prin producerea și comercializarea de bunuri, arte și produse de artizanat locale;

- l) Consolidarea educației formale și informale, a formării avansate și a calificării, inclusiv învățarea între generații, accesul la serviciile publice locale și serviciile de consultanță;
- m) Promovarea unui mecanism de monitorizare în întregul lanț carpatic a zonelor agricole și rurale, precum și a dezvoltării lor socio-economice;
- n) Dezvoltarea și/sau promovarea de programe și proiecte coordonate de cercetare științifică;
- o) Dezvoltarea unei rețele transnaționale și a unei platforme transnaționale de schimb de informații;
- p) Integrarea obiectivelor de dezvoltare durabilă a zonelor și agriculturii rurale în alte politici sectoriale;
- q) Îmbunătățirea inovațiilor în gestionarea deșeurilor și energiei în zona rurală, precum și promovarea energiei inteligente și a soluțiilor și sistemelor care nu produc deșeuri.

Articolul 2

Domeniul geografic de aplicare

1. Prezentul protocol se aplică regiunii carpatice (denumită în continuare „Carpați”), conform definiției date în Conferința Părților.
2. Fiecare Parte poate extinde aplicarea prezentului protocol la anumite părți ale teritoriului său național prin transmiterea unei declarații la Depozitar.

Articolul 3

Definiții

1. „Agro-biodiversitatea” este un sub-set al biodiversității. Este rezultatul selecției naturale și a evoluțiilor inovatoare de reproducție, precum și a practicilor operaționale ale agricultorilor, ciobanilor și pescarilor.

2. „Măsurile de agromediu” furnizează plăți către agricultorii care subscriu, în mod voluntar, la angajamentele de mediu legate de conservarea mediului și păstrarea peisajului rural.

3. „Agroturismul” (turismul agricol, turismul rural, fermele de vacanță) se referă la șederea într-o fermă de lucru care să permită o interacțiune directă între vizitatori sau oaspeți și agricultor/familia de la țară pentru a experimenta atât activități agricole, cât și stilul de viață agricol autentic.

4. „Agricultura inteligentă pe baza climei” este o abordare integratoare de a răspunde la provocările interconectate legate de securitatea alimentară și schimbările climatice, care are ca scop (1) o creștere durabilă a productivității, (2) sisteme agricole și de siguranță alimentară rezistente prin intermediul unor măsuri de adaptare la schimbările climatice și (3) eliminarea gazelor cu efect de seră (diminuare).

5. „Conferința Părților (CP)” înseamnă Conferința Părților la Convenția Carpatică.

6. „Agricultura sprijinită de comunitate (ASC)” este un parteneriat reciproc între un agricultor și cetățeni, care să permită o legătură directă între producția și consumul de alimente. Susținătorii acoperă de obicei bugetul anual de funcționare al unei ferme prin achiziționarea unei cote din recolta sezonului. În schimb, ferma livrează produse proaspete de sezon.

7. „Patrimoniul cultural” este legat de istoria unui loc și constă, de obicei, atât dintr-un patrimoniu natural sau biologic cât și dintr-un patrimoniu cultural.

8. „Diversificarea în agricultură” este o strategie importantă de gestionare a riscului agriculturii pentru a genera venituri suplimentare pe baza unor condiții adecvate în interiorul sau în afara fermei.

9. „Mediul favorizant” constă într-un set de condiții interdependente - cum ar fi cea juridică, organizatorică, financiară, informațională, politică și culturală - care cultivă un angajament durabil și eficace a capacităților actorilor în procesele de dezvoltare.

10. „Abordarea endogenă” este o nouă paradigmă și un concept de politică publică pentru dezvoltarea rurală endogenă ca un simbol al proceselor ascendente în diverse regiuni ale UE, în vederea mobilizării resurselor naturale disponibile pe plan local, precum și a potențialelor oamenilor din mediul rural.

11. „Agricultura extensivă” este o agricultură care utilizează metode tradiționale, și necesită mai puțină muncă, investiții și factori de producție externi, cum ar fi aplicarea de concentrat pentru furaj în comparație cu practicile agricole agro-industriale intensive.

12. „Rezerva băncilor de gene” reprezintă diversitatea genetică a recoltelor, soiurilor locale și/sau a speciilor sălbatice/tradiționale. Ele sunt arhive în care materialul biologic este colectat, stocat, catalogat și pus la dispoziție pentru redistribuire. Ele conservă diversitatea genetică pentru reproducerea plantelor și utilizarea viitoare în cercetare și reproducerea plantelor.

13. Agricultura și silvicultura „cu valoare naturală ridicată (VNR)” este un concept care evaluează schimbările în amploarea și starea zonelor exploatate agricol și terenurilor forestiere cu valoare naturală ridicată în raport cu o linie de bază, care se referă atât la acoperirea terenului respectiv (terenuri agricole și păduri) și la activitățile asociate de gestionare a acestora.

14. „Managementul integrat al resurselor de pedologice” înseamnă examinarea tuturor utilizărilor terenurilor într-o manieră integrată pentru a minimiza conflictele, pentru a face cele mai eficiente compromisuri și pentru a lega dezvoltarea socială și economică de protecția și îmbunătățirea mediului.

15. „Zonele defavorizate (ZD)” sunt zone în care producția sau activitatea agricolă este mai dificilă din cauza unor dificultăți naturale, de exemplu condiții dificile de climă, pante abrupte în zonele montane, sau o productivitate scăzută a solului.

16. „Habitate naturale” înseamnă zone terestre sau acvatice care se disting prin anumite caracteristici geografice, abiotice și biotice, indiferent că acestea sunt naturale sau semi-naturale.

17. „Observator” înseamnă observatorul definit în conformitate cu articolul 14, alineatul 5 al Convenției Carpatice.

18. „Producția ecologică” este un sistem global de gestiune agricolă și de producție alimentară care combină cele mai bune practici de mediu, un nivel ridicat de biodiversitate, conservarea resurselor naturale, aplicarea unor standarde ridicate de bunăstare a animalelor și o metodă de producție în conformitate cu preferințele anumitor consumatori pentru produse obținute cu ajutorul unor substanțe și procese naturale.

19. „Părți” înseamnă Părțile la prezentul Protocol.

20. „Ariile protejate” sunt definite ca fiind un spațiu geografic, recunoscut, dedicat și gestionat prin mijloace legale sau alte mijloace eficiente, pentru a realiza conservarea pe termen lung a naturii cu serviciile ecosistemice și valorile culturale asociate.

21. „Turismul rural” înseamnă o serie de activități de turism care se desfășoară în mediul rural.

22. „Habitatele semi-naturale” sunt habitate caracterizate prin agricultură/cultivare extensivă, sisteme agricole de joasă intensitate, agricultură cu impact redus, sisteme agricole durabile, agricultură de mare valoare naturală, sisteme/habitate, undesunt aplicate sistemele agricole tradiționale, cu un impact redus asupra mediului sau cu o anumită importanță pentru speciile de animale sălbatice.

23. „Lanțurile scurte de aprovizionare cu alimente” reprezintă o alternativă la extinderea globală a lanțurilor alimentare care pune accentul pe re-organizări inovatoare ale rețelelor

alimentare, sisteme locale de creștere sau vânzări directe, care vizează reconectarea producătorilor și consumatorilor și relocalizarea producției agricole și alimentare.

24. „Energia inteligentă” înseamnă tehnologii inovatoare și durabile pentru producerea de energie din surse regenerabile, precum și stocarea, transmiterea și utilizarea eficientă a energiei.

25. „Agricultura durabilă și dezvoltarea rurală (ADDR)” este gestionarea și conservarea bazei de resurse naturale, precum și orientarea schimbărilor tehnologice și instituționale, astfel încât să se asigure realizarea și satisfacerea în continuare a nevoilor umane pentru generațiile prezente și viitoare.

26. „Practicile agricole tradiționale” sunt tehnici agricole dezvoltate de-a lungul istoriei pentru a face față în mod sustenabil unor condiții specifice pentru fiecare amplasament.

27. „Lanțurile valorice” identifică întreaga gamă de activități pe care agenții economici o folosesc pentru a aduce un produs sau un serviciu de la concepere până la utilizarea sa de către consumatorii finali.

Capitolul II

Obligații generale

Articolul 4

Politici care vizează menținerea, promovarea și dezvoltarea durabilă a sectorului agricol și a zonelor rurale

1. Fiecare Parte va dezvolta și implementa pe teritoriul său național politici care vizează menținerea, promovarea și dezvoltarea durabilă a sectorului agricol și a zonelor rurale, luând în considerare, ori de câte ori este posibil, o abordare integratoare și endogenă și bazându-se pe bunele practici dezvoltate și puse în aplicare de către alte Părți. Părțile vor examina și utiliza strategii și măsuri de consolidare a gestionării durabile a terenurilor agricole coordonate, în special în zone cu valoare naturală ridicată (VNR), fără a aduce atingere intereselor vitale ale populațiilor comunităților montane.

2. Părțile vor promova schimbul de informații privind cele mai bune practici între instituțiile guvernamentale și părțile interesate, care să permită o dezvoltare economică endogenă durabilă a zonelor rurale.

Articolul 5

Integrarea obiectivelor de dezvoltare durabilă a sectorului agricol și a zonelor rurale în cadrul politicilor sectoriale

1. Părțile vor promova integrarea obiectivelor de dezvoltare durabilă a sectorului agricol și a zonelor rurale în cadrul politicilor sectoriale.
2. Părțile vor coopera în integrarea principiilor agriculturii și a dezvoltării rurale durabile în alte politici sectoriale dezvoltate la nivel regional, național și global, care ar putea beneficia de influența și dezvoltarea durabilă a agriculturii și a zonelor rurale din Carpați.

Articolul 6

Participarea autorităților regionale și locale și a altor părți interesate

Fiecare Parte va lua măsuri, în cadrul său instituțional existent, pentru a facilita implicarea, coordonarea și cooperarea între instituțiile relevante, autoritățile regionale și locale, fermierii locali și alte părți interesate în dezvoltarea și punerea în aplicare a politicilor și a măsurilor derivate din acestea pentru dezvoltarea durabilă a agriculturii și zonelor rurale, cu scopul de a încuraja responsabilitatea comună și a intensifica sinergiile.

Articolul 7

Cooperarea internațională

1. Părțile vor încuraja cooperarea între autoritățile regionale și locale din Carpați și instituțiile internaționale în vederea folosirii cunoștințelor de specialitate ale acestora pentru crearea unor soluții rapide pentru problemele comune la cel mai adecvat nivel.

Capitolul III

Măsuri specifice

Articolul 8

Punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare rurală specifice zonelor

1. Părțile vor pune în aplicare strategii de dezvoltare rurală durabilă la nivel național care să ia în considerare condițiile specifice ale regiunii Carpatice.

2. Fiecare Parte va facilita coordonarea și cooperarea între toate părțile interesate relevante în scopul creării și permiterii unui mediu socio-economic pentru inovare rurală și unor rețele de valoare adăugată, în special între sectorul agricol și alte sectoare relevante economic în zonele rurale, cum ar fi cel artizanal, comercial, industrial, de infrastructură și turistic, pentru a valorifica potențialele endogene cu o abordare teritorială integrată.

Articolul 9

Protecția și gestionarea peisajelor culturale tradiționale

1. Părțile vor lua măsuri pentru protejarea și gestionarea peisajelor culturale tradiționale ale Carpaților cu caracteristici tradiționale remarcabile și de o înaltă calitate ecologică, inclusiv datorită prezenței unor ecosisteme montane valoroase, a habitatelor naturale, semi-naturale, inclusiv pajiști și zone protejate, agrobiodiversității, resurselor genetice, soiurilor de plante cultivate și cunoștințelor ecologice tradiționale asociate acestora.

2. Părțile sprijină menținerea și aplicarea practicilor agricole tradiționale cu intensitate redusă și a formelor de gestionare a peisajelor culturale, pășunatul tradițional al oilor.

Articolul 10

Managementul integrat al resurselor funciare

1. Fiecare Parte va lua măsuri pentru a promova, consolida și dezvolta gestionarea integrată a resurselor funciare, ținând cont de prevederile celorlalte Protocoale ale Convenției Carpatice.

2. Părțile vor lua măsuri pentru a promova integrarea agriculturii inteligente pe bază de climă, gestionarea riscurilor și energiile regenerabile în practicile agricole și operaționale ale agricultorilor.

Articolul 11

Promovarea agriculturii extensive și a producției ecologice

Părțile vor pune în aplicare măsuri de promovare și stimulare a practicilor agricole pentru o agricultură extensivă și producție ecologică în Carpați.

Articolul 12

Păstrarea și promovarea practicilor, peisajelor și cunoștințelor agricole tradiționale tipice

Părțile vor lua măsuri pentru conservarea și promovarea practicilor agricole tradiționale, exploatațiilor familiale agricole mici, peisajelor culturale, cunoștințelor agricole tradiționale și locale, raselor locale de animale domestice și soiurilor de plante cultivate, precum și a utilizării durabile a plantelor și animalelor sălbatice, care reprezintă caracteristici economice și sociale semnificative ale patrimoniului cultural rural al Carpaților.

Articolul 13

Comercializarea de produse și servicii agricole și rurale tipice, precum și dezvoltarea unui Brand Carpatic

1. Părțile vor adopta măsuri pe teritoriile statelor lor și vor coopera la nivel internațional în vederea îmbunătățirii marketing-ului local și la nivel european, precum și a promovării produselor și a serviciilor agricole și rurale, care sunt specifice pentru zona carpatică luând în considerare obiectivele conforme cu articolul 11 alineatele 1 și 2 din Protocolul Turismului.

2. Părțile vor coopera în realizarea aranjamentelor de promovare a unor standarde înalte de calitate pentru produsele din zona carpatică.

3. Fiecare Parte va adopta măsuri care să promoveze și să intensifice cooperarea orizontală, verticală și transversală de-a lungul lanțurilor valorice pentru a integra numeroși actori regionali și pentru a atinge gradul maxim de prelucrare în regiune, în scopul de a spori valoarea adăugată la nivel local și regional în aceste regiuni.

4. Părțile vor promova dezvoltarea piețelor alimentare locale, scurtând lanțurile de producție și de distribuție, sprijinind economia locală și regională.

Articolul 14

Promovarea agroturismului și a diversificării

1. Părțile vor promova turismul rural durabil și agroturismul, cu obiectivul de a crea beneficii și cooperare reciprocă între fermierii mici, gastronomie și cazare.

2. Părțile vor promova condiții-cadru pentru diversificare și măsuri care să permită micilor agricultori să furnizeze servicii alternative la fermele lor.

Articolul 15

Promovarea educației formale și informale

1. Fiecare Parte va lua măsuri pentru a crea un mediu propice pentru promovarea educației și învățării intergeneraționale.
2. Părțile vor consolida cooperarea instituțiilor și organismelor educaționale locale și naționale cu scopul de a extinde și a îmbunătăți educația, formarea avansată și calificarea persoanelor din diferite domenii de lucru („învățarea pe tot parcursul vieții”).
3. Părțile vor promova educația și comunicarea pentru a sensibiliza publicul cu privire la soiurile locale de plante cultivate și de animale, cu privire la avantajele sistemelor scurte locale de aprovizionare cu alimente, și pentru a îmbunătăți gestionarea riscurilor.

Articolul 16.

Cercetări științifice și schimburi transfrontaliere de informații coordonate

1. Părțile vor coopera pentru dezvoltarea, promovarea și armonizarea programelor și proiectelor de cercetare care contribuie la atingerea obiectivelor prezentului Protocol.
2. Părțile vor facilita cooperarea internațională între instituțiile științifice în ceea ce privește cooperarea orizontală și verticală locală și regională în Carpați, în special cu privire la armonizarea sistemelor de monitorizare, furnizarea și armonizarea bazelor de date, precum și întreprinderea de programe și proiecte de cercetare comune în Carpați.
3. Părțile vor promova inventare coordonate regionale ale practicilor agricole și a peisajelor culturale, precum și ale tradițiilor și produselor culturale rurale din Carpați.
4. Fiecare Parte va face schimb de informații cu privire la strategiile și politicile care vizează agricultura durabilă și dezvoltarea rurală în Carpați cu celelalte Părți ale prezentului Protocol.

Articolul 17

Programe și proiecte comune

Fiecare Parte este încurajată să participe, în funcție de nevoile și posibilitățile sale, în cadrul programelor și proiectelor comune cu privire la activitățile enumerate la articolul 1 alineatele 1, 2 și 3 din prezentul Protocol, derulat în comun în Carpați de către Părți.

Capitolul IV

Implementare, Monitorizare și Evaluare

Articolul 18

Implementare

1. Fiecare Parte va întreprinde măsuri juridice și administrative adecvate pentru a asigura punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului Protocol, și va monitoriza și evalua eficacitatea acestor măsuri.
2. Fiecare Parte va explora posibilitățile de a sprijini, prin măsuri financiare, punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului Protocol.

3. Conferința Părților va elabora și adopta un Plan strategic de acțiune pentru punerea în aplicare a prezentului Protocol.

Articolul 19

Prevenirea impactelor adverse asupra apei, solului, peisajelor și diversității biologice

Părțile vor aplica principiile precauției și prevenirii prin evaluarea și luarea în considerare a posibilelor influențe, inclusiv efectul cumulativ al acestor proiecte și activități, care sunt susceptibile de a avea un impact negativ asupra diversității biologice și a peisajului din Carpați.

Articolul 20

Sensibilizarea și accesul la informație

1. Părțile vor promova educarea, informarea și sensibilizarea publicului larg cu privire la obiectivele, măsurile și punerea în aplicare a prezentului Protocol.
2. Părțile vor asigura accesul la informațiile referitoare la implementarea prezentului Protocol.

Articolul 21

Întrunirea Părților

1. Conferința Părților Convenției Carpatice va servi ca întâlnire a Părților prezentului Protocol.
2. Părțile la Convenția Carpatică care nu sunt Părți la prezentul Protocol pot participa ca observatori la Conferința Părților care servește ca reuniune a Părților la prezentul Protocol. Atunci când Conferința Părților servește ca reuniune a Părților la prezentul Protocol, deciziile adoptate în temeiul prezentului Protocol sunt adoptate numai de către cei care sunt Părți la acesta.
3. Atunci când Conferința Părților servește ca reuniune a Părților la prezentul Protocol, orice membru al biroului Conferinței Părților care reprezintă o Parte la Convenție, dar nu și o Parte la prezentul Protocol, este înlocuit de un membru ales de către și dintre Părțile la prezentul Protocol.
4. Regulile de procedură pentru Conferința Părților se aplică mutatis mutandis reuniunii Părților, cu excepția cazului în care se decide altfel prin consens de Conferința Părților care servește ca reuniune a Părților la prezentul Protocol.
5. Prima întâlnire a Conferinței Părților care servește ca reuniune a Părților la prezentul Protocol va fi convocată de către Secretariat în conjuncție cu prima reuniune a Conferinței Părților, care este programată după data intrării în vigoare a prezentului Protocol. Reuniunile ordinare ulterioare ale Conferinței Părților care funcționează ca reuniuni ale Părților la prezentul Protocol vor avea loc în conjuncție cu întâlnirile ordinare ale Conferinței Părților, cu excepția cazului în care se decide altfel de către Conferința Părților care funcționează ca întâlnire a Părților la prezentul Protocol.
6. Conferința Părților care funcționează ca reuniune a Părților la prezentul Protocol va lua, în limitele mandatului său, deciziile necesare pentru a promova punerea în aplicare eficientă a acestuia. Ea va îndeplini funcțiile care îi sunt atribuite prin prezentul Protocol și va:
 - (a) Face recomandări cu privire la toate aspectele necesare pentru punerea în aplicare a prezentului Protocol;
 - (b) Crea organisme subsidiare sau iniția cooperarea internațională cu instituții excelente în funcție de ce este considerat necesar pentru punerea în aplicare a prezentului Protocol;
 - (c) Lua în considerare și adopta, după cum este necesar, modificări ale prezentului Protocol, care sunt considerate necesare pentru punerea în aplicare a prezentului Protocol; și va
 - (d) Exercita alte funcții care pot fi necesare pentru punerea în aplicare a prezentului Protocol.

Articolul 22

Secretariatul

1. Secretariatul instituit prin articolul 15 al Convenției Carpatice va servi drept Secretariat al prezentului Protocol.
2. Articolul 15, alineatul 2, al Convenției Carpatice privind funcțiile Secretariatului se aplică, mutatis mutandis, prezentului Protocol.

Articolul 23

Organisme subsidiare

1. Orice organism subsidiar constituit prin sau în temeiul Convenției Carpatice poate, printr-o decizie a Conferinței Părților care funcționează ca reuniune a Părților la prezentul Protocol, să servească Protocolul, caz în care reuniunea Părților va preciza ce funcții va îndeplini acest organism.
2. Părțile la Convenția Carpatică care nu sunt Părți la prezentul Protocol pot participa ca observatori la reuniunile oricărui astfel de organisme subsidiare. Atunci când un organism subsidiar al Convenției Carpatice servește ca organism subsidiar la prezentul Protocol, deciziile în temeiul Protocolului vor fi adoptate numai de către Părțile la Protocol.
3. Atunci când un organism subsidiar al Convenției Carpatice își exercită funcțiile în ceea ce privește chestiunile referitoare la prezentul Protocol, orice membru al biroului respectivului organism subsidiar care reprezintă o Parte la Convenția Carpatică, dar care nu este Parte la Protocol, va fi înlocuit de un membru ales de către și dintre Părțile la Protocol.

Articolul 24

Monitorizarea îndeplinirii obligațiilor

1. Părțile vor raporta cu regularitate Conferinței Părților cu privire la măsurile ce țin de prezentul Protocol și cu privire la rezultatele măsurilor luate. Conferința Părților va determina intervalele și formatul în care trebuie să fie prezentate rapoartele.
2. Observatorii pot prezenta orice informație sau pot raporta cu privire la punerea în aplicare și respectarea dispozițiilor prezentului Protocol la Conferința Părților și/sau Comitetului de Implementare a Convenției Carpatice (denumit în continuare „Comitetul de Implementare”).
3. Comitetul de Implementare va colecta, evalua și analiza informațiile relevante pentru punerea în aplicare a prezentului Protocol și va monitoriza respectarea de către Părți a dispozițiilor prezentului Protocol.
4. Comitetul de Implementare va prezenta Conferinței Părților recomandări pentru implementare și măsurile necesare pentru respectarea Protocolului.
5. Conferința Părților va adopta sau recomanda măsurile necesare.

Articolul 25

Evaluarea eficacității prevederilor

1. Părțile vor examina și vor evalua în mod regulat eficiența dispozițiilor prezentului Protocol.
2. Conferința Părților care funcționează ca reuniune a Părților la prezentul Protocol poate lua în considerare adoptarea unor amendamente la prezentul Protocol atunci când este necesar pentru atingerea obiectivelor acestuia.

3. Părțile vor facilita implicarea autorităților locale și a altor părți interesate relevante în acest proces în conformitate cu alineatul 1.

Capitolul V

Prevederi finale

Articolul 26

Legăturile dintre Protocol și Convenția Carpatică

1. Prezentul Protocol constituie un Protocol la Convenția Carpatică, în sensul articolului 2, alineatul 3 și în conformitate cu articolul 7, alineatele 1, 2 și 6, precum și orice alte articole relevante ale Convenției Carpatice.
2. Prezentul Protocol este deschis spre semnare la Depozitar din __ septembrie 2016 până în __ septembrie 2017.
3. Prevederile articolelor 19, 20, 21 alineatele 2 -4 și Articolului 22 din Convenția Carpatică referitoare la intrarea în vigoare, amendarea și retragerea din cadrul Prezentului Protocol și cu privire la rezolvarea conflictelor se va aplica mutatis mutandis prezentului Protocol.
4. Doar o Parte la Convenția Carpatică poate deveni Parte la prezentul Protocol.

Articolul 27

Rezerve

Nici o rezervă nu poate fi adusă la prezentul Protocol.

Articolul 28

Depozitar

Depozitarul acestui Protocol este Guvernul Ucrainei.

Originalul Protocolului va fi depus la Depozitar, care va distribui copii autentificate tuturor Părților.

Realizat la _____ în data de ___ a lunii _____ 2016, într-un singur exemplar original în limba engleză.

Drept pentru care subsemnații, pe deplin autorizați în acest scop, au semnat prezentul Protocol.

Pentru Guvernul Republicii Cehe

Pentru Guvernul Ungariei

Pentru Guvernul Republicii Polone

Pentru Guvernul României

Pentru Guvernul Republicii Sârbe

Pentru Guvernul Republicii Slovace

Pentru Guvernul Ucrainei

Guvernul _____

semnează Protocolul privind Agricultura Durabilă și Dezvoltarea Rurală (ADDR) la Convenția-cadru privind Protecția și Dezvoltarea Durabilă a Carpaților cu următoarea declarație:

„Guvernul _____ declară că interpretează articolul 2, alineatul 1 din Protocol, numai în conformitate cu prevederile și limitările la Convenția privind Protecția și Dezvoltarea Durabilă a Carpaților, încheiat la Kiev la 22 mai 2003.